TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༦ རབ་གནས་ས་ཕག་ལོ། བོད་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༦ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། 4th September 2019

ལོ་ ༣ ཨང་། ༣༦ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག Vol. 3 Issue 36 Price Rs. 1

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྒར་དུ་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་པ། (title as printed: སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བཞུགས་སྒར་དུ་༧ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་པ།)

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ རེས་གཟའ་ཉི་མ་ཉིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ས་ཁུལ་མ་ནྭ་ལི་དང་། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀར་ན་ཊ་ཀ་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་མེང་ལོར་བཅས་སུ་ཐེངས་ཆེན་གྱི་མཛད་འཕྲིན་ཁག་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་བཞུགས་སྒར་དུ་༧ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༡།༤༥ ཙམ་ལ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ན་སའི་ཉེ་འགྲམ་ཟླ་ཟླལ་གནམ་ཐང་དུ་༧ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག་དང་། སྲིད་ཚབ་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བློན་ཀརྨ་ཡེ་ཤེས་མཆོག བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་བླ་བྲང་འཕགས་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་སྟེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།
དེ་ནས་ཆིབས་འགྲོ་བརྒྱུད་བཞུགས་སྒར་ཕོ་བྲང་དུ་ཆིབས་སྒྱུར་སྐྱོང་སྐབས་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མི་མང་རྣམས་ནས་ལག་ཏུ་དྲི་བཟང་བདུག་སྤོས་དང་དཀར་གཙང་མཇལ་དར་སོགས་ཐོགས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།
དེ་ཡང་མཛད་འཆར་ལྟར་ན། ཟླ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༩ ནས་ ༨ བར་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་ཨིན་ཊོ་ནེ་ཤི་ཡ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། མ་ལེ་ཤི་ཡ། སིངྒ་པུར། ཐའེ་ལན་ཊེ། ཕི་ལི་ཕིན་སོགས་ཨེ་ཤ་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་གསུང་ཆོས་བཀའ་དྲིན་སྩལ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཚོགས་པ་ཁག་ལྔ་ཡིས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་མེང་ལོར་དུ་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱངས་བཞིན་པའི་སྐུ་པར།

བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༥༩ སྲུང་བརྩི་གནང་བ།

༄༅། །བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༦ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་རའི་ནང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པས་དབུས་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་དང་། སྤྱི་ཞུ་དུས་ཆེན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་ལྕམ་སྐུ་སར་ཕྲིན་ཙོ་དྷ་རི་ Smt. Sarveen Chaudhary མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག

པ། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་སྤྱིད་ཁག་གི་འཐུས་མི་རྣམས་པ། སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཚང་འཛོམས་ཐོག བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གསོལ་བསྩལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་མི་ལོ་ ༥༩ འཁོར་བའི་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམ་པ་བཅས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསུང་རར་ཞབས་སོར་འཁོད་མཚམས་མཛད་སྒོ་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཚང་མ་སྐུ་བཞེངས་ཐོག་སྲིད་ཚབ་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དར་མཁའ་དབྱིངས་སུ་སྒྲེང་འཛུགས་གནང་སྐབས་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པ་ནས་ཛ་རོལ་དང་བཅས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་དང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་གླུ་དབྱངས་སུ་བྱེར།
དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་བློས་གར་ཚོགས་པས་ཚོལ་གསུམ་འཆམ་མཐུན་ཞེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་གྲུབ་མཚམས་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ལྕམ་སྐུ་སར་ཕྲིན་ཙོ་དྷ་རི་མཆོག་གིས་སྲིད་སྐྱོང་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན་ ༩ ལ་གཟེངས་རྟགས་གནང་བ་དང་། སྲིད་ཚབ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུས་རང་ཁོངས་ལས་བྱེད་ཞབས་ལོ་ ༣༥ ཡན་རྣམས་ལ་ལེགས་གསོའི་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་། དེ་ནས་ཡོངས་གླིང་སློབ་གྲྭ་མཉམ་གཞས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་བསྟུན་སྲིད་ཚབ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ན་གཞོན་ནུས་སྤེལ་ལས་གཞིའི་གཟེངས་བསྟོད་ཕྱག་འཁྱེར་བཞེས་མཁན་གཉིས་ལ་གཟེངས་རྟགས་གནང་བ་མ་ཟད། དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་གིས་ ༢༠༡༩ ལོའི་ཡར་ལུང་ཟོ་ཐང་གཟེངས་བསྟོད་བཞེས་མཁན་ཁོངས་སོ་ནམ་པ་རྩེད་ཕུད་གཉིས་དང་། ན་གཞོན་སོ་ནམ་པ་རྩེ་ཕུད་གཅིག་བཅས་ལ་ཕྱག་འཁྱེར་གཟེངས་རྟགས་གནང་བ་རྗེས་ན་ས་གངས་སྐྱིད་དཔེ་སྐོན་སློབ་གྲྭ་ནས་གཙང་འཁྲིག་པའི་གཞས་ཆེན་ཞེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ ༢༠༡༩ ལོའི་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཚད་གསུམ་གྱི་རྩེ་ཕུད་ཨང་རིམ་དང་པོ་སོན་པ་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་ ༣ དང་། ཨང་རིམ་གཉིས་པ་སོན་པ་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་ ༣ ། ཨང་རིམ་གསུམ་པ་སོན་པ་སློབ་ཕྲུག་གྲངས་ ༩ བཅས་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སློབ་ཕྲུག་གཟེངས་རྟགས་གནང་གྲུབ་བསྟུན་བོད་ཁྲིམས་ཉིན་སློབ་ནས་འཁྲབ་གཞས་མདོ་སྨད་དཔྱིད་ཀྱི་སྣང་འཆར་ཞེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས། དེ་རྗེས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་ནས་ཧ་སྟེང་བོད་ཁྲིམས་ནས་གཉའ་ནང་འཁྲབ་གཞས་ཨ་རི་ཞེས་པ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་མཚམས། སྲིད་ཚབ་མཆོག་གིས་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ལྕམ་སྐུ་སར་ཕྲིན་ཙོ་དེ་རི་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་། གསུང་བཤད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་བསྟུན། ཧ་ཤོད་བོད་ཁྲིམས་སློབ་གྲྭ་ནས་ནང་མ་འཛོམས་པ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་གཟིགས་འཕུལ་ཞུས་ཏེ་ཐེངས་འདིའི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༥༩ གཟབ་རྒྱས་ངང་སྲུང་བརྩི་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས། །

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་དགའ་བསུའི་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ།

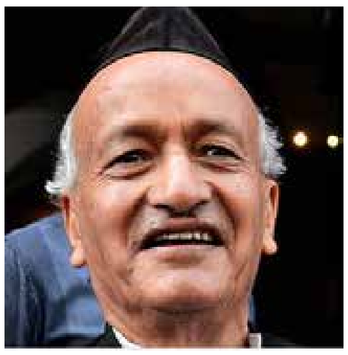

༄༅། །བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་མཆོག་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་སྐུ་ཞབས་ཤྲཱི་བྷ་ཀད་སིངྒ་ཁོ་ཤ་ཡ་རི་ Shri Bhagat Singh Koshyari མཆོག་རྒྱ་གར་གྱི་མཧཱ་ར་ཤི་ཊྲ་མངའ་སྡེའི་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྐོ་གཞག་གནང་བར་དགའ་བསུའི་འཚམས་འདྲིན་ཞིག་གནང་བའི་ནང་འཁོད་དོན། སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་འཐུས་མི་གནང་བའི་སྐབས་ནས་བཟུང་བོད་མིའི་རང་དབང་གི་འཐབ་རྩོད་དང་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་ཡོད། སྐུ་ཉིད་འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ཚོགས་པའི་ Bharat Tibbat Sahyog Manch འགན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྐབས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ནས་ ༢༠༡༨ བར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ All Party Indian Parliamentary Forum for Tibet ཚོགས་འདུ་ཟུང་འབྲེལ་འདུ་སྐོང་པ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་འང་རྟག་ཏུ་ཚོགས་འདུ་ཚང་མར་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཞུགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་ཚུལ་ལྷུག་པོར་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མགྲོན་འབོད་ལྟར་སྐུ་ཉིད་མཆོག་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་དམ་འབུལ་གྱི་མཛད་སྒོར་ཆེད་བཅར་གནང་ཡོད། ང་ཚོས་སྐུ་ཉིད་མཆོག་གིས་བོད་དོན་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་བཀའ་དྲིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་བཅས། །

སྤྱི་འཐུས་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་གཏན་འཁེལ་བ།

༄༅། །སྐབས་ ༡༦ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་བོད་མིའི་འདུ་སྡོད་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། བལ་གོས་ཚོང་འདུས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཐེབས་རྒྱུའི་ས་བགོས་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྱི་འཐུས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས་དང་སྤྱི་འཐུས་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ནས་ ༨ བར་ལྡི་ལི་བོད་སྐར་བསམ་ཡས་གླིང་དང་དེའི་ཁུལ་ཁོངས་ས་གནས་ཁག་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱི་འཐུས་བློ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས་བཞུགས་སྒར་ཧ་ས་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་ལགས་སྣན་དྷ་ར་ནོར་རྒྱས་གླིང་གཞིས་ཆགས་བཅས་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་ནས་ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལིར་ཐེབས་ཐོན་གནང་རྒྱུ་དང་། ཕྱི་ཚེས་ ༥ ནས་ ༨ བར་ས་གནས་སུ་ལས་རིམ། ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཐེབས་འཁྱོར་གནང་རྒྱུ་ཡིན་པ་བཅས། །

ཡ་ཆེན་སྒར་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་གླིང་གི་བཙུན་མའི་ཤག་གསུམ་སྟོང་ལྷག་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ།

༄༅། །རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དཀར་མཛེས་ཁུལ་གྱི་ནང་བསྟན་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེ་གྲས་ཡ་ཆེན་སྒར་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་གླིང་གི་བཙུན་མའི་ཤག་གསུམ་སྟོང་ལྷག་གཏོར་བཤིག་བཏང་རྗེས་ཤུལ་དུ་སྲུང་རྫ་བརྩུགས་ནས་དེའི་ཐོག་འཁྱིག་ཤོག་ལྟང་ཁྲ་གཡོགས་ནས་བཞག་ཡོད།

དེ་ཡང་འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡ་ཆེན་སྒར་ནས་གྲྭ་བཙུན་དང་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་པ་གྲངས་ ༣༥༠༠ ཙམ་ཕྱིར་འབུད་བཏང་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ཤས་རྗེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གྲྭ་བཙུན་དང་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་པ་གྲངས་ ༧༠༠༠ ལྷག་ཕྱིར་འབུད་དང་གྲྭ་ཤག་མང་པོ་གཏོར་བཤིག་བཏང་ཡོད།

ཕྱིར་འབུད་བཏང་བའི་བཙུན་མ་རྣམས་ལ་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱལ་གཅེས་ཆོས་གཅེས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཕྲུ་གུ་ལོ་ན་ ༡༨ མ་སོན་པར་དགོན་པར་འཛུལ་ཞུགས་དང་དགོན་པའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བཟོས་འདུག་པ་མ་ཟད། བོད་མིའི་ཕྲུ་གུ་ཚོ་སློབ་གྲྭའི་གུང་གསེང་སྐབས་དགོན་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་གི་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མི་ཆོག་པ་བཟོས་འདུག

དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་ཨཛྷ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ་ལགས་ཀྱིས་གོང་གི་གནས་ཚུལ་སྐོར་གསུང་དོན། བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་སྐད་ཡིག་རང་དབང་ཐོག་དམ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ངོ་བོ་བཅས་རྩ་གཏོར་གཏོང་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གིས་གསེར་ཏ་བླ་རུང་སྒར་དང་ཡ་ཆེན་སྒར་གཏོར་བཤིག་བཏང་སྐབ་བཙུན་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ་ནི་བོད་མིའི་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་རིག་གཞུང་རང་དབང་ལ་རྩིས་མེད་ཐོག་རོལ་བཏང་བ་རེད། ཅེས་དང་།

གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཡ་ཆེན་སྒར་ཕལ་ཆེར་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་གཏོར་བཤིག་བཏང་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་བོད་མི་ཙམ་མ་ཟད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་རྒྱ་རིགས་ཚོ་དང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་ཤུལ་དངོས་ལའང་གྱོང་གུན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཡོད། ང་ཚོ་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རིན་ཐང་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་རོགས་ཞེས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས། །

འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཨ་རི་ཇོན་ཧོབ་ཀིན་སི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་གྲི་སྦྲི་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་གྱི་ངེས་སྟོན་པ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༩

རེས་གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཨ་རིའི་མངའ་སྡེ་མེ་རི་ལེན་ཊ་ Maryland ནང་གི་ཧྲལ་ཊེ་མོར་ Baltimore གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཇོན་ཧན་ཧོབ་ཀིན་ Johns Hopkins གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཆེད་མངགས་ཐེབས་ཏེ། ཉམས་ཞིབ་པ་དང་སློབ་དཔོན་སོགས་མི་སྣ་མང་དག་ཅིག་དང་ཐུགས་འཕྲད་གནང་སྟེ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དཀའ་ངལ་སྐོར་གོ་བསྡུར་སྙིང་བཤད་གནང་འདུག སྐབས་དེར་ཇོན་ཧན་ཧོབ་ཀིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་དགེ་རྒན་ཆེན་མོ་རི་ཆར་ཊི་ Dr. Richard Chaisson ལགས་ཀྱིས། ང་ཚོ་ངོས་ནས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་ཚོགས་པ་ཁག་དང་ལྷན་འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༡༠ རིང་ལས་ཀ་བྱས་པ་བརྒྱུད་ང་ཚོར་ད་ཅང་དགའ་འོས་པའི་ཉམས་མྱོང་ཐོབ་བྱུང་། དེ་སྔ་སྣན་པ་ཆེ་བརྟན་ལགས་ཇོན་ཧན་ཧོབ་ཀིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ཐེབས་ཏེ་སྙིང་ནད་ཆེད་ལས་སྨན་པ་ཚོ་དང་ཐུག་འཕྲད་སྐབས། སྙིང་ནད་ཆེད་ལས་སྨན་པ་ཚོས་སྨན་པ་ཆེ་བརྟན་ལགས་ལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་གང་རེ་ཡིན་མིན་ཐད་བཀའ་འདྲི་ཞུས་འདུག སྐབས་དེ་དུས་སྙིང་ནད་ཆེད་ལས་སྨན་པ་ཚོས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོད་དཀའ་ངལ་གཙོ་བོ་ནི་གློ་ནད་ཀྱི་སྦྲིའི་ནད་གཞི་ཡིན་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འདུག ཅེས་དང་།

དེ་ཡང་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་ཨ་རི་ཇོན་ཧོབ་ཀིན་སི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་གྲི་སྦྲི་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་གྱི་ངེས་སྟོན་པ་ Dr. Richard Chaisson ལགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲོད་བསྟེན་སྡེ་ཚན་སོགས་ཀྱི་མི་སྣ་གཙོ་གྲས་ཁག་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་པའི་སྦྲི་ཚོགས་ནང་གློ་ནད་ཀྱི་སྦྲིའི་ནད་གཞི་དང་། སེམས་ནད་རིགས་འདྲ་མིན། དེ་བཞིན་སྨན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བཅས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཁག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་དང་རོགས་རམ་གནང་སྐྱོང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་གནང་ཡོད།

ཇོ་ཧན་ཧོབ་ཀིན་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་འཚམས་གཟིགས་ལས་རིམ་དེ་ཉིད་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དེའི་ཉམས་ཞིབ་པ་སྣན་པ་དཀོན་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ལགས་དང་། ཇོན་ཧོབ་ཀིན་སི་མཐོ་སློབ་ཀྱི་གྲི་སྦྲི་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་གྱི་ངེས་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་བྱང་ཨ་རིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་བཅས་ནས་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

གངས་སྐྱོན་གྱི་གོད་ཆག་བྱུང་བའི་སྐད་ཏོག་ཁྲབ་ཁོངས་ལྷོ་ནག་དང་འབྲོང་ཁུག་ས་ཁུལ་བོད་མིའི་འབྲོག་ཁྱིམ་རྣམས་ལ་ཀུན་སྐྱོབ་རོགས་དངུལ་བགོ་འགྲེམས་ཞུས་གནས།

༄༅། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བཙན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་མ་ཐག་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ཇ་དྲག་ཐོག་རང་རིགས་རྣམས་གཞིས་འཁོད་ཐུབ་ཐབས་ཀྱི་ལས་དོན་ཞུ་སྒོ་འགོ་འཛུགས་ཞུས་ཤིང་། ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ལས་འགན་གཙོ་བོ་བོད་མིའི་རང་དབང་སྐར་གསོའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་རང་རེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གོམས་གཤིས་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་དང་ཉམས་པ་སླར་གསོའི་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་རྨང་གཞི་གཙོ་བོ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ནང་བོད་མི་རྣམས་བཙན་བྱོལ་དུ་གནས་སྡོད་རིང་གཞིས་འཁོད་ཐུབ་ཐབས་དང་། གཞིས་ཆགས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་རྟེན་ཕྱུགས་འཕེར་སྲ་བརྟན་ཡོང་སྐད་སོ་ནམ་ལས་གཞི་གཙོ་གྱུར་ཐོག་ལག་ཤེས་དང་། འཕྲུལ་རིགས། ཚོང་ལས་སོགས་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་གོ་སྐབས་འཛུགས་བསྐྲུན་གསར་རྩོམ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དེ་བཞིན་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ཉམ་ཐག་དང་། རྒས་གཅོང་མགོན་མེད་ངལ་ཅན་རིགས་ལ་བཀྲ་སྐྱོང་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་སོ་ནམ་གཙོ་གྱུར་གྱི་གཞིས་ཁག་ ༣༩ དང་། བཟོ་ལས་ལ་རྟེན་པའི་གཞིས་ཁག་ ༡༩། གཞན་བོད་མིའི་སྡོད་སྒར་གྲངས་ ༡༨། ནས་གསོ་ཁང་ ༡༩ བཅས་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་གང་ཅིའི་གནས་སྟངས་ལ་གཟིགས་སྐྱོང་འགན་འཁུར་ཞུ་སྨུས་ཡིན།

དེང་སྐབས་གོ་ལའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་ཤུགས་ཆེ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ས་ཕྱོགས་གང་སར་འབྱུང་བའི་གནོད་ཆེ་གང་མིན་ཡོང་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་འདི་ལོ་རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་འབྲས་ལྗོངས་ས་ཁུལ་ལྷོ་ནག་དང་འབྲོང་ཁུག་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གཉིས་ནང་གཡག་གྲངས་ ༨༩༠ དང་ལུག་གྲངས་ ༣༠ བཅས་འཆི་སྐྱོན་བྱུང་སྟེ་འབྲོག་པ་རྣམས་ལ་ཧ་མི་སྙམས་པའི་གོད་ཆག་བྱུང་བར་བརྟེན། འཚོ་ཐབས་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལས་གྲོལ་ཐབས་སུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་འབྲེལ་ཡོད་སྐད་ཏོག་ས་ཁུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་འགོ་འཛིན་ནས་ས་གནས་སོ་སོར་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་རྟོགས་ཞིབ་དང་། འབྲེལ་འདི་ལས་བརྒྱུད་ཇ་དྲག་ངལ་སེལ་རོགས་སྐྱོར་རོགས་ཚོགས་ཤིག་ལ་འབོད་སྐུལ་ཞུས་འབྲས་སུ་ཉིན་སྐོར་ ༡༧,༨༤,༩༥༨ གནང་སོན་བྱུང་བ་ནས་ཆ་ཚང་གཤམ་གསལ་ལྟར་བགོ་འགྲེམས་ཞུ་རྒྱུ།

བྱུང་འབྲས་ཕྱོགས་འབྲོག་སྡེའི་ས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འབྲོག་པའི་དུད་ཁྱིམ་རྣམས་ལ་གཡག་རེར་སྐོར་ ༣,༠༠༠ དང་ལུག་རེར་སྐོར་ ༡༦༥ བཅས་ཉིན་སྐོར་ ༡༧,༨༤,༩༥༠ ཀུན་གསབ་ཏུ་གནང་ཡོད། དེ་འཕྲོས་དངུལ་ལྷག་སྐོར་ ༨ ས་གནས་ཀྱི་རྩག་རྩིག་འགྲོ་གྲོན་སྣད་ཕུལ་ཏེ་ཞལ་འདེབས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་མིག་སྔན་མིག་ཐོག་ཏུ་བཏང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་འབྲས་ལྗོངས་ལྷོ་ནག་དང་འབྲོང་ཁུག་བོད་མིའི་འབྲོག་ཁྱིམ་རྣམས་ལ་འབྲེལ་ཡོད་མངའ་གཞུང་ནས་ཡུལ་མི་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་གཡག་འཆི་སྐྱོན་བྱུང་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཡག་རེར་དོད་སྐོར་ ༣༠,༠༠༠ རེ་བརྩིས་ཏེ་དུད་ཁྱིམ་རེར་གཡག་གསུམ་གྱི་རིན་འབབ་སྐོར་ ༩༠,༠༠༠ དང་། ཨ་ཤོམ་རྩམ་པ་དང་རྩ་ཐག་བཅས་གནང་ཡོད་པ་བཅས་ལ་འདི་ག་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་ལྷོ་ནག་དང་འབྲོང་ཁུག་འབྲོག་སྡེའི་དུད་ཁྱིམ་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་མངའ་གཞུང་དང་གཏོང་ཕོད་ཅན་གྱི་ཕྱི་ནང་སྤྱི་སྒེར་གྱི་རོགས་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། །

བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྤྱན་ཏ་གཞིས་ཆགས་སུ་ཕེབས་པ།

༄༅། །བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྤྱན་ཏ་ཚོལ་གསུམ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་ཞ་ལུ་དགོན་པ་བྱུན་མོང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་རྒྱབ་ཆུ་ཚོད་ ༤ ཡོལ་ཙམ་ལ་སྤྱན་ཏ་ཚོལ་གསུམ་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ཚེས་ ༢༦ ཉིན་གྱི་ཕྱི་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༢ ཐོག་སྤྱན་ཏ་སཾ་རྔ་ཏ་གདན་སློབ་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་དུ་དགེ་ལས་སློབ་ཕྲུག་དང་བཅས་པར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བསྟོད་པ་གང་བློ་མའི་ལྟགས་ལུང་དང་། གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་དེང་སྐབས་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་དུ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཀླན་ཀ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། འཚོ་བ་དང་། ཁོར་ཡུག་ཉམས་ཆག་བཅས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དཀའ་ངལ་དེ་དག་ལ་དེང་རབས་གཞོན་སྐྱེས་ཚོས་གདོང་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། འགན་འཁུར་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་བླང་དོར་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་མི་རྣམས་འཁོགས་རྣམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་། ཕྱི་ཚེས ༢༧ སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ཐོག་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ལ་རབ་གནས་དང་ཞ་ལུ་དགོན་ཁུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་ཡོངས་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ལས་འབྲས་སྐོར་གྱི་གསུང་ཆོས་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པ་དང་། ཕྱི་ཚེས ༢༨ སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༩ ནས་མི་ཚེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཚེ་མཇུག་ལ་སླེབས་སྐབས་བསམ་བློ་ཇི་ལྟར་གཏང་དགོས་མིན་སྐོར་སོགས་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་བ་བཅས། །

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཐུན་མོང་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ལ་དྭགས་དེ་བཞིན་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་གྱི་གནས་བབས་སུ་ངོས་འཛིན་གནང་བར་རྗེས་འབྲེལ་མཚོན་སྣང་དགོང་ཚོགས་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཐུན་མོང་ནས་ཉེ་སྔོན་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ལ་དྭགས་དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་ཐད་ཀར་འཛིན་སྐྱོང་སྐངས་འཛིན་གནང་བའི་དབུས་འཛིན་མངའ་ཁུལ་ Union Territory དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བར་རྗེས་འབྲེལ་མཚོན་སྣང་དགོང་ཚོགས་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་གསོལ་སྟོན་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ལ་དྭགས་རང་སྐྱོང་རི་ཁྲོད་ལས་ཁུངས་ཁྲོམ་རྒྱས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྐུ་ཞབས་རྒྱལ་པོའི་དབང་རྒྱལ་ Gyal P.Wangyal ལགས་དང་། ཆེ་མཐོའི་སྐུ་མགྲོན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་འཇམ་དབྱངས་ཚེ་རིང་རྣམ་རྒྱལ་ལགས། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་གཡུ་ཐོག་ཀརྨ་དགེ་ལེགས་མཆོག རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་མི་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་དབང་ལགས། དེ་སྔའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཐུབ་བསྟན་ཚེ་དབང་ལགས། མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་ཟུར་པ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེ་ལགས། ཨན་ཇུ་མན་ཨི་མ་མི་ཡ་ Anjuman Imamia ཞེས་པའི་ཁ་ཆེ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཨ་ཤ་རཕ་སྦར་ཙ་ Ashraf Barcha ལགས། ལ་དྭགས་དགོན་པ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བཤད་སྒྲུབ་བྱམས་པ་ལགས། ལ་དྭགས་ནང་པ་ཚོགས་པའི་ Ladakh Buddhist Association ཚོགས་གཙོ་ཀུན་བཟང་ལགས། མོན་ཨུལ་ཨི་སི་ལམ་ Mon-ul-Islam ཞེས་པའི་ཁ་ཆེ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ཀ་ཡུམ་ Dr Ka-yum ལགས། ལ་དྭགས་རང་སྐྱོང་རི་ཁྲོད་ཡར་རྒྱས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ། སྤྱི་ཚན་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམ་པ་སོགས་ཁྲིན་སྐུ་མགྲོན་ ༡༠༠ ཕེབས་ཡོད།

སྐབས་དེར་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ལ་དྭགས་རང་སྐྱོང་རི་ཁྲོད་ཡར་རྒྱས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་དེད་དཔོན་སྐུ་ཞབས་དབང་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ནས་དགོང་ཚོགས་གསོལ་སྟོན་གྱི་མཛད་སྒོ་གོ་སྒྲིག་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ་ལ་དྭགས་པ་རྣམས་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་བདུན་ཙམ་རིང་འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད་གནང་བ་དེ་མཇུག་སྒྲིལ་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ངོ་བཅུའི་ནང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས། །

བྱང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༨ པ་བྱང་ཀ་ལི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཁང་སྡེ་བཞིའི་ཕུན་ཚོགས་གླིང་གི་ཚོགས་ཁང་ནང་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས ༣༡ ཉིན་བྱང་ཨ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ལོ་འཁོར་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས ༡༨ པ་དེ་བཞིན་བྱང་ཀ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་ཚོགས་ཁང་ནང་ཚོགས་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་ཆེན་གྱི་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་བཀའ་ཤག་གི་སྐུ་ཚབ་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་བློན་ཆོས་སྐྱོང་དབང་ཕྱུག་མཆོད་ཕེབས་ཡོད། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་བྱང་ཨ་རིར་ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་གཉིས་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་འགན་འཛིན་སྤྱི་ཟུར་བསྟན་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་ལགས་ཕེབས་ཡོད།

སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི། བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཉིན་རེ་བཞིན་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པས་ཚང་མ་བློ་འཚབ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཛ་དྲག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་གསར་སྐྱེས་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སོགས་ཐོག་ཤུགས་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། ཕྲུག་པར་ཕ་མས་བུ་ཕྲུག་མཉམ་དུ་བོད་སྐད་རྒྱག་རྒྱུ་ད་ཅང་གི་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་དང་།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལྔ་དང་ལྔ་བཅུའི་འཆར་སྣང་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་བཟླ་སྦྱོང་ལས་གཞི་སོགས་ལས་འཆར་གཞན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཁག་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལམ་ཚོགས་ཆེན་འདི་དང་ཚོགས་ཆེན་གྱི་གྲོས་གཞི་ཁག་ཀྱང་དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་།

སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་དང་ལས་རིམ་ཁག་ངོ་སྤྲོད་དང་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད་གནང་། ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་འདི་གལ་ཆེ་ཡིན་པའི་སྐོར་སོགས་གསུང་བཤད་ཞིབ་ནན་གནང་ཡོད།

ད་ལམ་ཚོགས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་ས་གནས་ཁག་ ༢༤ ནས་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སོགས་སྐུ་ཚབ་ ༤༠ ཙམ་ཕེབས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༡ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ བར་ཉིན་གྲངས་གསུམ་རིང་ཚོགས་ཡོད། ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་བརྗོད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཁག་ལྔ་ཙམ་ཐོག་གི་བསྡུར་གནང་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་༸སྐུ་ཕྱིའི་ཞབས་རིམ་དང་། བྱང་ཨ་རིའི་ནང་གསར་སྐྱེ་བོད་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། སྐད་ཡིག ནང་ཆོས་སོགས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ཇི་དགོས་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་དོན་ཆབ་སྲིད་དཀའ་སེལ་ལས་དོན་དྲིལ་བསྒྲགས་གནང་ཕྱོགས་སོགས་སྐོར་བཀའ་བསྡུར་དང་གྲོས་ཆོད་འཇོག་ཡོད་པ་བཅས། །

དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སློབ་ཕྲུག་གཟེངས་རྟགས།

༄༅། །ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ ལོར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ༣༦༠ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་ཞུ་སྐབས། དམིགས་བསལ་ལས་འགུལ་མང་དག་སྤེལ་བའི་ཁོངས་ནས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འཛིན་རིམ་ ༡༢ ཡིག་རྒྱུགས་ཆེན་མོའི་ནང་ཚན་རིག་དང་། སྒྱུ་རྩལ། ཚོང་རིག་བཅས་སློབ་ཚན་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་འབྲས་རྩེ་ཕུད་སོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་རེར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་སློབ་ཕྲུག་གཟེངས་རྟགས་ཞེས་ལོ་ལྟར་གནང་རྒྱུ་འགོ་འཛུགས་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། འདི་ལོ་བྱ་དགའ་གནང་ཐེངས་ ༡༧ དེ་ཚུགས་ཡོད། གཟེངས་རྟགས་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི། ༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་། གཞན་ཡང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཚན་སྡེ་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་གྲུབ་འབྲས་རྩེ་སོན་སློབ་ཕྲུག་གསུམ་ལ་ལེགས་གསོལ་གཟེངས་བསྟོད་ཕྱག་འཁྱེར་གནང་སྟེ། བོད་ཕྲུག་ཡོངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་མཐོར་གཏོང་རྒྱུའི་སེམས་ཤུགས་སྤུར་རྒྱུ་དང་མིག་དཔེ་བཟང་པོ་སྟོན་ཐབས་ཡིན། བཀའ་ཤག་སྐབས་ ༡༤ པས་ལས་དོན་ཚང་མའི་ནང་ནས་ཤེས་ཡོན་གལ་ཆེ་བརྩི་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་མཐོ་རིམ་སློབ་ཡོན་སྤར་ཆ་གནང་བ་དང་འབྲེལ། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གཟེངས་རྟགས་དེ་སློབ་ཚན་སྡེ་ཁག་གསུམ་གྱི་སློབ་མ་རྩེ་ཕུད་གསུམ་རེ་བྱས་ཏེ་སློབ་ཕྲུག་ ༩ སྤར་ཆ་གནང་བ་དང་དངུལ་གྱི་བྱ་དགའ་ཡང་སྒོར་ ༥༠༠༠ ནས་སྤར་ཆ་གནང་ནས་ཡང་དང་པོར་སྒོར་ ༣༠༠༠༠ དང་། ཡང་རིམ་གཉིས་པར་སྒོར་ ༡༥༠༠༠ ། ཡང་རིམ་གསུམ་པར་ ༡༠༠༠༠ བར་སྤར་ཆ་གནང་ཡོད། འདི་ལོའི་གཟེངས་རྟགས་ཐེངས་ ༡༨ པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་ཐེངས་ ༥༩ ཉིན་འདི་ལོར་འཛིན་རིམ་ ༡༢ རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་གྲུབ་འབྲས་རྩེ་ཕུད་སོན་པའི་སློབ་མ་བཅུ་ལ་ལེགས་སྐྱེས་ཕྱག་འཁྱེར་དང་བྱ་དགའ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་བྱ་དགའ་བཞེས་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞུང་གཤམ་གསལ།

རིག་ཚན་གསུམ་གྱི་ཨང་རིམ་དང་པོའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

ཨང་རིམ།	སློབ་ཚན།	དེ་སྔ་སློབ་གྲྭ	སློབ་ཕྲུག་གི་མིང་།	བརྒྱ་ཆ།	གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན།	ད་ལྟའི་མཐོ་སློབ།
༡	ཚན་རིག	སེ་ལ་ཀུའི་བོད་ཁྱིམ།	ཀརྨ་ཕུན་ཚོགས་ཟླ་བ།	༩༤	པ་ལགས།	Aakash Institute for NEET.
༡	སྒྱུ་རྩལ།	སྦྲེལ་ཀོབ་སམ་བྷོ་ཊ།	བསྟན་འཛིན་གངས་མཚོ།	༩༢	ངོ་བདག	B.A in Mysore Teresian College
༡	ཚོང་རིག	སྦྲེལ་ཀོབ་བོད་ཁྱིམ།	བསྟན་འཛིན་ཡུང་རིགས།	༨༩.༦	ངོ་བདག	Tibetan Medical and Astrological Institute

རིག་ཚན་གསུམ་གྱི་ཨང་རིམ་གཉིས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

ཨང་རིམ།	སློབ་ཚན།	དེ་སྔ་སློབ་གྲྭ	སློབ་ཕྲུག་གི་མིང་།	བརྒྱ་ཆ།	གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན།	ད་ལྟའི་མཐོ་སློབ།
༢	ཚན་རིག	མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ།	ལྷ་མོ་ཚེ་རིང་།	༩༡	ངོ་བདག	Bachelor of Phamacy in JSS University Ooty
༢	སྒྱུ་རྩལ།	མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ།	བསོད་ནམས་བདེ་སྐྱིད།	༨༩.༦	གཅེན་མོ།	Nursing at Holifamily Hospital
༢	ཚོང་རིག	སྦྲེལ་ཀོབ་བོད་ཁྱིམ།	ཚེ་རིང་བདེ་སྐྱིད།	༨༨.༢	ངོ་བདག	Gap Year

རིག་ཚན་གསུམ་གྱི་ཨང་རིམ་གསུམ་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞུང་།

ཨང་རིམ།	སློབ་ཚན།	དེ་སྔ་སློབ་གྲྭ	སློབ་ཕྲུག་གི་མིང་།	བརྒྱ་ཆ།	གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མཁན།	ད་ལྟའི་མཐོ་སློབ།
༣	ཚན་རིག	སེ་ལ་ཀུའི་བོད་ཁྱིམ།	ཚེ་རིང་ལྷ་མོ།	༩༠.༨	ངོ་བདག	Gap Year (Preparing for NEET)
༣	སྒྱུ་རྩལ།	མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ།	བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ།	༨༧.༨	ངོ་བདག	Hindu College (Delhi University)
༣	སྒྱུ་རྩལ།	མོན་གྷོ་སམ་བྷོ་ཊ།	བསྟན་འཛིན་མཚོ་མོ།	༨༧.༨	ངོ་བདག	BA at Christ University.
༣	ཚོང་རིག	སྦྲེལ་ཀོབ་བོད་ཁྱིམ།	སྐལ་བཟང་རིན་ཆེན།	༨༥.༢	ངོ་བདག	B.COM at DLIHS

སྲིད་སྐྱོང་གཟེངས་བསྟོད་ཕྱག་ཁྱེར་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་བཞུགས་སྒར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་

ལག་ཁང་གི་གསུང་ཆོས་རའི་ནང་། བོད་མིའི་བླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་༧རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གསོལ་བསྐྱལ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་ཏེ་མི་ལོ་ ༥༩ འཁོར་བའི་དུས་ཆེན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་ཧི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་གྲོང་ཁྱེར་འཛུགས་སྐྲུན་ཡར་རྒྱས་བློན་ཆེན་ལྷུམ་སྐུ་སར་ཕྱིན་ཅོ་དེ་རི་ Smt. Sarveen Chaudhary མཆོག་གིས་སློབ་མ་བཞི་ལ་སྲིད་སྐྱོང་གཟེངས་བསྟོད་ཕྱག་ཁྱེར་དང་ལེགས་སྐྱེས་གནང་ཡོད།

སྲིད་སྐྱོང་གཟེངས་བསྟོད་བཞེས་མཁན་སློབ་མ་བཞིའི་མཚན་དང་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས།

༡། བསྟན་འཛིན་བསྟན་སྐྱོང་ལགས་ནི། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ལ་དྭགས་བོད་ཁྱིམ་དང་། ཤུ་ཛ། ཀློ་པལ་པུར། ཛ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་བཅས་ནས་སློབ་ཐོན་རྗེས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཅེནྣེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལོ་ཡོ་ལ་ Loyola མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་། མ་ཊེ་ར་སི་ཡི་ཤུའི་ Madras Christian མཐོ་སློབ་ནས་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན། མ་ཊེ་ར་སི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བསླབ་པ་མཐར་སོན་ནས། ད་ལྟ་ཧྲུ་ལའི་བླ་མ་མཐོ་སློབ་ནང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་མུས་ཡིན། འབུམ་རམས་པའི་ཉམས་ཞིབ་དཔྱད་རྩོམ། Ph.D Thesis གཞུང་དུ་བསྒྲིགས་པའི་ཊེ་ཊ་ནི་ཡ་ནེ་ནོ་ཕྲ་སྦུག་གི་བརྒྱར་སྒྲིག ཀླབས་བདེ་ཞིང་གོང་ཆུང་ལ་ཨེཆ་ཊི་ཨེམ HTM མེད་པའི་པེ་རོབ་སི་ཀཡིཊ་ཉི་འོད་གློག་སྣན། Vertically Oriented Titania Nanotube Arrays: Towards the facile low cost HTM free perovskite solar cell

༢། བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་ལགས་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༢ ལོར་བོད་ནས་འབྱོར་བ་དང་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཛ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་ནས་ཐོན་རྗེས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཅེནྣེ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ལོ་ཡོ་ལ་ Loyola མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་། མ་ཊེ་ར་སི་ཡི་ཤུའི་ Madras Christian མཐོ་སློབ་ནས་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན། མ་ཊེ་ར་སི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བསླབ་པ་མཐར་སོན་ནས། ད་ལྟ་ Hindustan University ནང་ English Literature གྱིས་སློབ་དཔོན་ཕྱག་ལས་གནང་མུས་ཡིན། འབུམ་རམས་པའི་མཉམ་ཞིབ་དཔྱད་རྩོམ། Ph.D Thesis བོན་དང་། ནང་ཆོས། དེང་རབས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་བྱུང་རྩལ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དཔྱད་པ། Bon Buddhism and the Modern Tibet: An Epistemological Inquiry

༣། ལྷ་མོ་མཚོ་ལགས་ནི། ཐིས་མདོ་བོད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་དུ་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་ཐོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ལོར་བོད་ནས་འབྱོར་ཏེ་སུ་ཛ་བོད་ཁྱིམ་དུ་སློབ་ཞུགས་བྱས། དེ་ནས་ལྷར་ཙ་དབུས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ནས་དབུ་མ་གོང་མ་སློབ་ཐོན་རྗེས། ཛ་ཧཱ་རས་ནེ་རུ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་། གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ། རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བསླབ་པ་མཐར་སོན། ད་ལྟ་ཅ་རས་ཧྲེན་ཧྲ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་གྱི་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་སྡེ་ཚན་དུ་རྒྱ་ཡིག་སློབ་དཔོན་བྱས་མུས་ཡིན། འབུམ་རམས་པའི་མཉམ་ཞིབ་དཔྱད་རྩོམ། Ph.D Thesis རྒྱ་གར་གནས་སྡོད་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གནས་བབ་ལ་བསམ་ཞིབ། Tibetans in Exile: Debating the Status of Refugees in India

༤། བློ་བཟང་དབྱངས་མཚོ་ལགས་ནི། བོད་ནས་འབྱོར་བ་དང་། གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་པ་ཀུལ་དང་། སྦྲེལ་སྐོབ། རྗེ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་བཅས་ནས་ཐོན་རྗེས། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཅེནྣེ་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ Stella Maris མཐོ་སློབ་ནས་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་དང་། གཙུག་ལག་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན། དེ་རྗེས་ཛེ་ཨེན་ཡུ་གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན་ནས་རིགས་གཅིག་རྐང་འཛིན་བསླབ་པ་མཐར་སོན། ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་དྭ་རྒྱའི་སྟེང་བོད་ནི་འཛམ་གླིང་གི་སྣེ་གསུམ་པ་ཞེས་པའི་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་དང་ལས་འགུལ་གྱི་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་ཡོད། འབུམ་རམས་པའི་མཉམ་ཞིབ་དཔྱད་རྩོམ། Ph.D Thesis རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་བཟུང་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན། ༢༠༠༡ ༢༠༡༣ China’s Environmental security policies in Tibet: Implications for India, 2001-2013

དགོངས་སེལ།

བོད་མིའི་རང་དབང་འདོན་ཐེངས་ ༣༥ པའི་ཤོག་ངོས་བཞི་པའི་སྟེང་ ༼ཀློ་ཨ་རིའི་ཀོ་ལོམ་བྷི་ཡའི་ནང་ཆོས་ལུགས་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་སློབ་སྦྱོང་གི་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ།༽ ཞེས་པའི་འགོ་བརྗོད་འོག་འདྲ་པར་འགོད་ནོར་ཤོར་འདུག་པར་དགོངས་སེལ་ཞུ།

༧གོང་ས་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་གློག་བརྙན་ཐེངས་དང་པོ་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་རེད་ The Dalai Lama: Scientist ཅེས་པའི་དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་ ༡ དང་སྐར་མ་ ༣༥ ཙམ་ཡོད་པའི་དངོས་བྱུང་གློག་བརྙན་དེ་བཞིན་ཐེངས་དང་པོ་ཨི་ཊ་ལིའི་ Italian གྲོང་ཁྱེར་ཕེ་ནི་སིའི་ Venice ནང་ཕེ་ནི་སི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གློག་བརྙན་དུས་སྟོན་ཐེངས་ ༧༦ ཐོག་གཟིགས་འབུལ་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། གློག་བརྙན་དེའི་འཁྲབ་གཞུང་འབྲི་མཁན་དང་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་ལྕམ་སྐུ་ཊ་ཕན་ཨིན་གི་ལི་ Dawn Gifford Engle ལགས་ཡིན་ཞིང་། སྐུ་ཞབས་ཨི་ཕན་ Ivan Suvanjieff ལགས་ཀྱིས་གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་གནང་བ་ཞིག་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བཙུགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཞི་བདེ་ཐེབས་རྩ་ཁང་ Peacejam Foundation གིས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་རིམ་བཞིན་གློག་བརྙན་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། དེའི་ཆ་ཤས་སུ་ཐེངས་འདིའི་གློག་བརྙན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་ནི་ཚན་རིག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་པ་བཟོ་སྐྲུན་གནང་བ་ཞིག་རེད།

གློག་བརྙན་དེའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ལོ་ནས་བཟུང་ད་བར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་ཚོ་དང་ལྷན་བགྲོ་གླེང་རིམ་པ་ཚོགས་པའི་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ཚན་རིག་ལ་ཐུགས་མཉེས་པོ་གནང་གི་ཡོད་པའི་མཛད་རྣམ་ལོ་རྒྱུས། སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཚད་རྡུལ་དངོས་ཁམས་རིག་པའི་ Quantum Physics དགེ་རྒན་ལྷ་བུར་ངོས་འཛིན་མཛད་བཞིན་པའི་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་ཊེ་ཕི་ཊེ་རྡོམ་ David Bohm མཆོག་དང་ཁར་ལི་ཕོན་ Carl von Weizsacher མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཐུག་འཕྲད་མཛད་པའི་སྐོར། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གི་གྲོགས་པོ་དབང་རྩ་ཚན་རིག་པ་གྲགས་ཅན་ཕེ་རན་སི་སྐོ་ཕ་རེ་ལ་ Franciso Varela མཆོག་འབྲས་ནད་ Cancer རྐྱེན་པས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ནང་པའི་མཁས་དབང་དང་ཚན་རིག་པ་དབར་ཚད་རྡུལ་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ། དབང་རྩ་ཚན་རིག་སོགས་ཀྱི་སྐོར་བགྲོ་གླེང་གནང་སྐབས་ནང་པའི་མཁས་དབང་དང་ཚན་རིག་པ་དབར་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་བཟོས་གནང་མཛད་པའི་སྐོར་ཡིན། གློག་བརྙན་བསྟན་རྗེས་ལྟད་མོ་བ་ཡོངས་ཡར་བཞེངས་ནས་དགའ་བསུའི་ཐལ་སྒྲ་བསྒྲགས། དེ་རྗེས་ལྕམ་སྐུ་ཊ་ཕན་ཨིན་གི་ལི་ལགས་དང་ཨི་ཕན་ལགས་ཀྱིས་ལྷད་མོ་བ་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། ཨ་ཡིར་ལན་ཊེ་ Ireland ནས་ཡིན་པའི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་ལྕམ་སྐུ་ཊེ་ཕི་ལིམ་སི་ Betty Williams ལགས་ཀྱིས་གློག་བརྙན་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་དང་བཟོ་སྐྲུན་པ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞུས་པ་དང་སྨྲགས། ལྕམ་སྐུ་ཊེ་ཕི་ལིམ་སི་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མི་རང་གི་གྲོགས་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲན་གྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

སྦར་སེལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་གློག་བརྙན་འཁྲབ་ཁྲིད་པ་དང་། གློག་བརྙན་བཟོ་སྐྲུན་པ། དེ་བཞིན་ལྕམ་སྐུ་ཊེ་ཕི་ལིམ་སི་ལགས་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཁ་བཏགས་རེ་བསྟྲིན་ཡོད་པ་བཅས། །

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་ཞུ་གཏུག་འགོ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚན་པ་ཐེངས་ ༤༡ པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ནས་ ༢༧ བར་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་དྲུང་ཆེ་དཀའ་པོ་བསོད་ནམས་ནོར་བུ་ལགས་དང་། སུད་སིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ལགས། སུད་སིའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་སྐལ་ལྡན་མཚོ་མོ་ལགས། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་། ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚན་པ་བཅས་ཀྱི་འགན་འཛིན་འབྲུག་བསྟན་སྐྱིད་ལགས་བཅས་ནས་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་འགོ་འཛུགས་གནང་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པས་ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཡ་ཆེན་སྒར་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་དང་བོད་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་མུ་མཐུད་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐོར་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་གདན་འཛུགས་ཚོགས་མི་དང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་ལ་ཞུ་གཏུག་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དོན་ཚན་བཅུ་ཅན་གྱི་ཞུ་གཏུག་ཡི་གེ་རྒྱ་ནག་ལ་གནང་ཡོད། སྐུ་ཚབ་རྣམ་པ་འཚོགས་ལ་ཉེ་བའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་ ༤༡ པར་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། །

ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་ཚོགས་པ།

༄༅། །སུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དང་ཡུ་རོབ་བོད་མི་མང་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་བཅས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ཡུ་རོབ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་ལོ་འཁོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དང་པོ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༣༡ ནས་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡ བར་སི་པན་ Spain གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྦར་སི་ལོ་ནར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཁང་ནང་ཚོགས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་སྟེང་ཡུ་རོབ་དང་ལྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཕྱོགས་བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས་དང་ཟམ་མདོ་ཐུམས་པ་ཚེ་རིང་ལགས། སུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ལགས། ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་བསོད་ནམས་ཚེ་རིང་ཕར་སི་ལགས། དེ་བཞིན་སྤུད་སི་དང་། ལིག་ཏེན་སི་ཊ་ཡན། འཛར་མ་ནི། ཨོ་སི་ཊི་རི་ཡ། ཅེག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ། ཕ་རན་སི། སྤེལ་ཛམ། ནེ་ཐར་ལན་ཊེ། སི་པན། ཨིན་ཡུལ། པོ་ལན་ཊེ། ནོར་ཝེ། སི་ཝེ་ཊེན་བཅས་ཀྱི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་ཁག་ ༡༣ ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཚོགས་གཞོན། འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་གི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཕྱོགས་དང་། ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་སྤྱར་ལས་ལྷག་ཤུགས་ཆེ་རུ་ལྷར་སྤེལ་དགོས་པའི་སྐོར། དེ་བཞིན་བཞུགས་སྒར་ཇ་སར་འཚོགས་ལ་ཉེ་བའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་བརྗོད་གཞི་ལྔ་དང་ལྔ་བཅུ་དང་། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་དང་བོད་མི་མང་དབར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གོ་བསྡུར་སྤྲོད་བཤད་གནང་ཡོད།

ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་གི་ཚོགས་འདུའི་སྐོར་སྐན་སྒྲོན་ཞུ་མཁན་སྤེལ་ཛམ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་མཐུ་སྟོབས་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་དང་། ཕ་རན་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་རྣམ་རྒྱལ་བསམ་གྲུབ་ལགས། སུད་སི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ལས་བྱེད་བསོད་ནམས་མཐར་ཕྱིན་ལགས་བཅས་ཡིན་པ་དང་། སུད་སི་དང་ལིག་ཏེན་སི་ཊ་ཡན་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་པར་པ་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་འདུ་ཐད་གཏོང་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨེ་ཤི་ཡའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་པ།

༄༅། །སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཨིན་ཌོ་ནེ་ཤི་ཡ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། མ་ལེ་ཤི་ཡ། སིང྄་པུར། ཐའེ་ལན་ཊེ། ཕི་དི་ནམ་སོགས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་ཁག་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟར་སྔོན་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༤ ནས་ ༦ བར་ཉིན་གྲངས་གསུམ་གྱི་རིང་བཞུགས་སྒར་ད་རམ་ས་ལའི་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཨེ་ཤི་ཡའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་ཕྱི་ནང་གི་དད་ལྡན་མི་མང་རྣམས་ལ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཛུགས་མཛད་སོང་།

དེ་ཡང་ཕྱི་ཚེས་ ༤ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༨།༣༠ ཙམ་ལ་སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཨེ་ཤི་ཡའི་དད་ལྡན་རྣམ་པའི་འབྲུས་མིས་སྤོས་སྣེ་སྤྲན་བསུས་ཏེ་ཕོ་བྲང་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད་རྗེས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་ཞུ་བའི་ཆོས་ཞུ་བའི་སྐུ་ཚབ་ནས་མཎྜལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་དང་མཛལ་ཁ་ཞུས།

དེ་ནས་སྐྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དེར་འདུས་ཨིན་ཌོ་ནེ་ཤི་ཡ་དང་། ཀོ་རི་ཡ། མ་ལེ་ཤི་ཡ། སིང྄་པུར། ཐའེ་ལན་ཊེ། ཕི་དི་ནམ་སོགས་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་ ༤༥༠ ལྷག་ཙམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ ༦༩ ནས་མི་གྲངས་ ༥༤༠༠ ཐམ་པ། དེ་བཞིན་རང་རིགས་ཆོས་ཞུ་བ་བཅས་ཁྲོན་མི་གྲངས་ ༧༠༠༠ ལྷག་ཙམ་ལ་བཀའ་སློབ་སྩལ་དོན། ད་རམ་ས་ལར་ང་རང་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་འཛོམས་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་ཆེད་མངགས་འདིར་ཡོང་བར་བརྟེན་དགའ་བསུ་དང་འཚམས་འདྲི་ཡོད། འཛམ་གླིང་ཤར་ལྷོ་ཡུལ་ཁག་དེ་དག་ཕ་མེས་ནས་ནང་ཆོས་དར་བ་ཞིག་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་འདིར་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུ་རེད།

དེ་རིང་འདིར་ཐེངས་འདིའི་ཆོས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན། ཁྱེད་རང་ཚོ་གྲྭ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡིན། ང་ཚོ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་རེད།

འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་བསླབ་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ། བཟོད་པ། ཆོག་ཤེས། རང་ཁྲིམས་རང་སྲུང་ཟེར་རྒྱུའི་གྲས་ནི་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་ཤོད་ཀྱི་འདུག དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མ་ཟད་ཡིན་དགོས་པའང་རེད། མིར་སྐྱེས་པའི་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་བརྩེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག བཙས་སྐྱེས་ཟེར་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གང་ཤེས། ཐོག་མར་འཛམ་གླིང་ཆགས་པའི་སྐབས་ཕལ་ཆེར་བཙས་སྐྱེས་ལྟ་བུ་རེད། དེ་མིན་མངལ་སྐྱེས་དང་སྒོང་སྐྱེས་དེ་དག་མ་དང་བུ་ཕྲུག་གི་བརྩེ་བ་ཚང་མ་ལ་འདུག དེར་བརྟེན་ང་ཚོ་མི་ཡང་མ་ལས་བཙའ་བ་རེད། མས་བསྐྱངས་ནས་ང་ཚོ་གསོན་པ་རེད། དེ་ནས་འཚར་ལོངས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། མིའི་རང་བཞིན་ལྡན་སྐྱེས་བརྩེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་མི་ལ་འབྲེལ་བ་ད་ཏ་ཡོད་པ་དང་། གང་ལྟར་མི་འཚོ་རྒྱུའི་རྩ་བ་ནི་བརྩེ་བར་ཐུག་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་འདུག

དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་ཁག་དེ་དག་མིའི་ཆོས་ལུགས་རེད། མིའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་སྐབས་མིའི་རང་བཞིན་གྱི་བརྩེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ལ་དགའ་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོ་ཐོག་མར་མའི་བརྩེ་བས་འཚོ་བ་རེད། དེར་བརྟེན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བརྩེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་མིའི་བཀོད་པ་ཟེར་ན་མི་འདུག གང་ལྟར་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆགས་པའི་ལྷ་གྲུབ་ཡིན་སྐབས། བྱམས་བརྩེ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ཚང་མས་གསུང་བཞིན་འདུག བྱམས་བརྩེ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་རྒྱུའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནང་ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་བཞིན་ཡོད། ལྷ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གིས་དམིགས་ཡུལ་ནི་བྱམས་བརྩེ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་གཅིག་གྱུར་རེད་འདུག ངོས་ཀྱིས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དཔེར་ན་ང་ཚོས་སྨན་ཞིག་ཡར་བླངས་ནས་སྨན་འདི་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ནད་པའི་གཟུགས་པོའི་བབ་དང་ལོ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བལྟས་ནས་ནད་པ་འདི་ལ་སྨན་འདི་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྨན་ཞིག་ཡར་བླངས་ནས་འདི་ཡག་ཤོས་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཆོས་ལ་ཆ་བཞག་ནའང་མིའི་ཁམས་དང་མོས་པ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཚེ་སྔོན་མའི་བག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་རྐྱེན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁམས་དང་མོས་པ་བག་ལ་ཉལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་སྐབས། ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་འདི་ཡོད་དགོས་པ་རེད་འདུག དཔེར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་བ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་ལྟ་གྲུབ་གཅིག་ཁོ་ན་རན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་བྱམས་བརྩེ་འདོད་མཁན་གྱི་ལྟ་གྲུབ་གཅིག་པ་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱམས་བརྩེ་སྒྲུབ་སྟངས་སྐོར་ལ་གཙོ་ཆེ་བར་ཆ་བཞག་ན། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་དང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་མཁན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོད། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་གྱི་ནང་དུའང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཟེར་མཁན་གྱི་ནང་དུ་ངོ་བོ་འཛོག་སྟངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་འདུག སྤྱིར་ཁ་ཆེ་དང་། ཡེ་ཤུ། འཇིའུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་སྟོང་ཕྲག་རིང་ལ་འཇིའུ། ཡེ་ཤུ། ཁ་ཆེ་ཆོས་ལུགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་བྱུང་འདུག ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་འགྲོ་བ་མི་ཕན་ཚུན་དབར་འཁྲུག་པ་རྒྱག་རྒྱུ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། ད་ཆ་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་ནང་ཁུལ་འཁྲུག་བཞིན་པ་དེ་འདྲ་མཐོང་ཡོང་དུས་ཆོས་ལུགས་མེད་ན་བཟང་བ་མིན་ནམ་ཞེས་ངོས་ཀྱིས་དྲན་གྱི་འདུག

སྤྱིར་ངོས་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་པ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་མང་པོ་ཡོད། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པའི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་རྒྱུ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས། མི་ཉམ་ཐག་ལ་རོགས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ད་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཁ་ཆེ་དང་འཇིའུ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཚོའི་ནང་དུ་ད་ལྟ་བཤད་མ་ཐག་པ་ནང་བཞིན་བྱམས་བརྩེ་ལག་ལེན་ལ་བསྟར་མཁན་ཡོད། སྔོན་མ་ལོ་མང་པོའི་གོང་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༧ ལོར་ངོས་རང་ཐེངས་དང་པོར་ཐའི་ལན་ལ་སླེབས་པ་རེད། དེ་དུས་ངོས་རང་ཐའེ་ལན་གྱི་སང྄་ར་ཛ་ཧ་འམ་ Sangharaja ཐའེ་ཡི་བླ་ཆེན་ Ariyavang-sagatayana (Chuan Utthayi) ལགས་མཇལ་བ་རེད། དེ་དུས་ཁོང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ་དང་། སློབ་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་འདུག ང་ཚོ་ནང་པའི་དགེ་སློང་དགོན་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ཞུང་དྲག་གི་མི་འདུག་གམ་ཞེས་ཞུས་སྐྱོང་། ཁོང་གིས་ང་ཚོ་དགོན་པ་ཁྲིམས་ནས་ཁྲིམས་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གང་ལྟར་དགོན་པ་ཞེས་པའི་མིང་ནི་གྲོང་ནས་ཕར་ཐག་བསྲིངས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པས་ང་ཚོ་དགེ་འདུན་པ་ཚོ་གྲོང་ལས་ཐག་བསྲིངས་ནས་སོ་སོའི་བསླབ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་འདུག དེ་ཡང་བདེན་པ་རེད།

ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་འདེགས་ད་ཅང་ཡག་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག ཉེ་ཆར་ངོས་ཀྱིས་མེཀ྄་སི་ཁོར་ལ་ཡེ་ཤུའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་དགེ་ཐན་མང་པོ་འདུས་འདུག་པ་ དེར་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་། འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ལྷོ་བྱང་གང་ལྟར་འཛམ་གླིང་འདིར་ཤེས་ཡོན་སྟེང་ལ་ཞབས་འདེགས་ཞུགས་ཆེ་ཤོས་ཞུ་མཁན་ནི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཆགས་འདུག སློབ་སྦྱོང་ཐོག་ལ་རོགས་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བའང་དོག་ཙམ་ཡོང་གི་ཡོད། སྟོན་མ་ངོས་ཀྱིས་བཤད་རྒྱུ་བྱུང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་ཞབས་འདེགས་སྒྲུབ་པ་ནི་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཆོས་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་མེད་ས་ཞིག་ལ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལ་ལྷ་གྲུབ་ཡོད་པ་རེད། ས་ཁུལ་ཁུག་ཀྱོག་ཏུ་ལྷ་གསོལ་ཀླུ་གསོལ་ཙམ་བྱེད་ནས་སྡོད་པ་ལས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཟབ་པ་ཡོད་པས་སྤེལ་ན་ཡག་པོ་རེད།

ཡུལ་གང་ལ་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོད་སར་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བ་ཡིན་ན། འདི་ཕྱོགས་ནས་སྤེལ་ཕར་ཕྱོགས་ནས་གདོང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྩོད་ལ་འགལ་ཟླ་ཆགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྐྱོང་། གང་ལྟར་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་པ་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དེ་བཞིན་འཇིའུ་དང་ཁ་ཆེ་ཡང་ད་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྩལ།

ཐེངས་འདིའི་ཆོས་འབྲེལ་རྒྱ་སྐད་དང་། ཨིན་ཇི། འཇར་མན། ཇིན་ཇི། ཉི་ཧོང་། ཀོ་རི་ཡ། ཨུ་རུ་སུ། སི་པན། ཐའི་དི་ནམ་བཅས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་གསུང་བསྒྱུར་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་ལམ་ཐོག་ནས་ཐད་ཀར་གསན་གཟིགས་ཐུབ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡང་བསྒྲུབས་འདུག་པ་བཅས། །

TIBETAN FREEDOM

བོད་ཀྱི་ཞི་རང་དབང་།

སྤྱི་ཁྱབ་རྩོམ་སྒྲིག་པ།	ངག་དབང་ཐོགས་མེད།
གསར་འགོད་པ།	ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྲགས།
གསར་འགོད་པ།	སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
གསར་འགོད་པ།	སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།
འགྲེམས་སྤེལ་བ།	ནོར་བུ་དབང་འདུས།
ཀོམ་པུ་ཊར་འཛུག་མཁན།	སྐལ་བཟང་བདེ་སྐྱིད།

ཕྱི་དྲིལ་སྣར་ཐང་པར་ཁང་དུ་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།

Publisher: Secretary, DIIR,
Printer: Narthang Press,
Owner: DIIR, CTA, Gangchen Kyishong,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Place of Publication: CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Name of Editor: Nagwang Thogmed
Subscription Address: DIIR, CTA, Gangkyi,
Dharamshala-176215 H.P., INDIA
Tel:+91-1892-222457/222510
Email: tibfreedom@tibet.net
Website: www.bod.asia
Regd. No. HPTIB/2017/74104